

[illegible]

1. Inleiding

Op 27 mei 2021 heeft de raad ingestemd met de RES NHZ 1.0. Deze RES is het resultaat van een regionaal proces tussen overheden, netbeheerders en andere belanghebbenden in de regio Noord-Holland Zuid. In de RES NHZ is de ambitie opgenomen om 2,7 TWh duurzame energie op te wekken in 2030 en bevat een kaart met globale zoekgebieden voor de opwek van zonne- en windenergie op land. Deze kaart dient als uitgangspunt voor het opstellen van dit Uitvoeringsprogramma met daarin opgenomen acties voor het halen van de ambities in de RES 1.0 NHZ. Voor Haarlem zijn generieke zoekgebieden opgenomen zoals grote daken en parkeerterreinen en specifieke zoekgebieden voor projecten in de openbare ruimte.

Het college heeft, samen met de andere colleges uit de regio, de stuurgroep RES NHZ de opdracht gegeven om een regionaal Uitvoeringsprogramma op te stellen. Hierin moet tenminste worden opgenomen:

- a. regionale samenwerkingsafspraken met betrekking tot:
 - De uitwerking van de zoekgebieden voor zon en wind
 - De uitwerking van de Regionale Structuur Warmte (RSW)
- b. afspraken, kaders en aanpak voor het proces naar de RES 2.0
- c. afspraken met betrekking tot data en monitoring
- d. afspraken over inzet en verdeling van capaciteit en uitvoeringsbudget

Sinds de vaststelling van de RES 1.0 NHZ is in de afgelopen maanden met overheden, belanghebbenden, inwoners en volksvertegenwoordigers gewerkt aan dit Uitvoeringsprogramma. Aan 'uitvoeringstafels' hebben gesprekken plaatsgevonden met relevante belanghebbenden. Aan iedere uitvoeringstafel is een onderwerp uit de RES 1.0 behandeld. De uitkomsten van de tafels vormen mede de input voor dit Uitvoeringsprogramma. Ook de in de regio ingediende moties rondom de besluitvorming van de RES 1.0 zijn, waar dat van toepassing is op dit proces, verwerkt in het Uitvoeringsprogramma.

De moties van Haarlem hebben ertoe geleid dat in het proces naar de RES 2.0 extra aandacht wordt besteed aan de mogelijkheden voor PVT-panelen en andere innovatieve warmteoplossingen. In de Haarlemse bronnenstrategie is ook besloten niet te kiezen voor biomassa. Haarlem gaat met de regio in gesprek over de voor en nadelen van verschillende warmtebronnen. Ook wordt er vanuit het RES-programma vervolgonderzoek gedaan naar hoogtebeperkingen van Schiphol. Haarlem heeft verder aandacht gevraagd om jongeren meer te betrekken bij de RES. Samen met JongRES wordt een voorstel om een festival te organiseren uitgewerkt. Haarlem heeft daarnaast samen met studenten van het Citylab Inholland een online (Swipocratie) campagne ontwikkeld. Deze is in januari online gegaan en de uitkomsten worden meegenomen bij het uitwerken van zoekgebieden. Ten slotte heeft de

natuurfederatie input geleverd over het natuur inclusief ontwikkelen van zonneweides, wat gemeenten kunnen gebruiken voor projecten.

2. Besluitpunten college

Het college van burgemeester en wethouders besluit:

- het RES Uitvoeringsprogramma Noord-Holland Zuid vast te stellen, onder voorbehoud van het verkrijgen van de door het rijk toegezegde middelen als gevolg van het decentraliseren van de taken uit het Klimaatakkoord.
- de raad hierover te informeren met het bijgevoegde informatieblad.

3. Beoogd resultaat

Het Uitvoeringsprogramma geeft inzicht in de wijze waarop de RES 1.0 wordt uitgevoerd, de planning van het proces en projecten en welke ondersteuning hiervoor beschikbaar is vanuit de RES-programmaorganisatie en de Provincie. Het gaat om de concretisering van zoekgebieden naar vergunde en uiteindelijk gerealiseerde projecten.

4. Argumenten

1. Het Uitvoeringsprogramma biedt mogelijkheden voor regionale samenwerking

Het Uitvoeringsprogramma biedt mogelijkheden voor regionale samenwerking waarmee vergunningverlening en realisatie van projecten effectiever verloopt. Door de regionale samenwerking krijgen gemeenten de benodigde kennis en de randvoorwaarden waarop uiteindelijk vergunningaanvragen kunnen worden getoetst.

Door regionaal samen te werken maakt men bovendien gebruik van elkaars expertise en kunnen onderzoeksresultaten en informatie worden gedeeld. Met gezamenlijke communicatie kan een efficiencyvoordeel worden behaald. Zo hoeft niet ieder voor zich 'het wiel uit te vinden'.

2. Het Uitvoeringsprogramma geeft gemeenten en netbeheerders inzicht in de planning van projecten

Het Uitvoeringsprogramma bevat een planning van voorziene projecten en de benodigde randvoorwaarden. Hiermee kunnen gemeenten en netbeheerders beter anticiperen op de capaciteitsvraag en ondersteuning vragen van de RES-programmaorganisatie en de provincie Noord-Holland.

3. In deze Uitvoeringsagenda zijn afspraken gemaakt over de governance voor de warmtetransitie.

Elke gemeente heeft een eigen Transitievisie Warmte opgesteld met daarin opgenomen de plannen om te komen tot een aardgasvrije gemeente in 2050. In de Regionale Structuur Warmte (onderdeel van de RES 1.0) zijn de warmtevraag en het warmteaanbod van de energieregio in beeld gebracht inclusief de bovenregionale warmtebronnen. In deze Uitvoeringsagenda RES zijn afspraken gemaakt over de nieuwe governancestructuur en de bovenregionale warmtebronnen.

4. Regionale afspraken geven initiatiefnemers en bewoners meer duidelijkheid

Door op regionaal niveau afspraken te maken over o.a. lokaal eigendom en participatie krijgen (potentiële) initiatiefnemers en bewoners duidelijkheid over randvoorwaarden voor projectontwikkeling in de regio Noord-Holland Zuid. Op regionaal niveau wordt hierover gezamenlijk gecommuniceerd met persberichten, nieuwsbrieven en de website www.energieregionhz.nl. Op concreet projectniveau is de aanpak van participatie en communicatie een verantwoordelijkheid van gemeenten. Zo heeft Haarlem een webpagina voor zoekgebied Schoteroog.

5. Financiën

In dit regionale Uitvoeringsprogramma Noord-Holland Zuid is in bijlage 7 (behorend bij hoofdstuk 7) een samenvatting opgenomen van het advies van de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) met een inschatting van de benodigde capaciteit in fte's, zowel voor overkoepelende taken als per zonne- en windpark. De verwachting is het nieuwe kabinet het ROB-advies in ieder geval voor een deel overneemt. Mocht dit niet het geval zijn, dan kan een deel van de taken die in dit RES Uitvoeringsprogramma staan niet worden uitgevoerd. Tegelijkertijd is stilstaan in de energietransitie geen optie. Voor de begeleiding van het RES-proces heeft het rijk in elk geval voor 2022 geld beschikbaar gesteld. Hoeveel is nog niet exact bekend maar er wordt uitgegaan van een bedrag dat vergelijkbaar is met het budget van de voorgaande jaren. Het is aan de nieuwe regering om een besluit te nemen over volgende rijksbijdragen.

Haarlem heeft met het Actieplan Schone Energie lokaal beleid om de opdracht voor de RES uit te voeren. Omdat Haarlem een stevige ambitie heeft voor schone energie zijn vanuit het programma duurzaamheid middelen beschikbaar gemaakt om het actieplan uit te voeren. In de routekaart is aanvullend inzichtelijk gemaakt welke middelen en capaciteit er nodig zijn om het actieplan uit te voeren.

6. Risico's en kanttekeningen

Zonder door het rijk toegezegde middelen kan dit Uitvoeringsprogramma niet (volledig) worden uitgevoerd

Een deel van de taken om dit Uitvoeringsprogramma uit te voeren ligt al bij de gemeenten als bevoegd gezag, zoals het verlenen van vergunningen of handhaving op deze vergunningen. Maar een deel van de taken komt voort uit de afspraken uit het Klimaatakkoord en komt boven op het takenpakket dat de gemeenten, provincie, waterschappen hebben. Om tot realisatie van de afspraken uit het Klimaatakkoord te komen, hebben overheden dan ook aanvullende middelen nodig. De Raad voor Openbaar Bestuur (ROB) onderbouwt dit ook in een advies aan het kabinet.

In dit uitvoeringsprogramma is in bijlage 7 (Uitvoeringsorganisatie) een samenvatting opgenomen van het ROB-advies met een inschatting van de benodigde capaciteit in fte's, zowel voor overkoepelende taken als per zonne- en windpark. De verwachting is dat het nieuwe kabinet het ROB-advies in ieder geval voor een deel overneemt. Mocht dit niet het geval zijn, dan zal een deel van de taken uit dit uitvoeringsprogramma niet kunnen worden uitgevoerd. Voor de begeleiding van het RES-proces heeft het rijk in elk geval voor 2022 geld beschikbaar gesteld. Hoeveel dat is, is nog niet exact bekend maar er wordt uitgegaan van een bedrag dat vergelijkbaar is met het budget van de voorgaande jaren. Het is aan de nieuwe regering om een besluit te nemen over volgende rijksbijdragen.

7. Uitvoering

Het Uitvoeringsprogramma loopt van 2021 tot en met 2025 en bevat drie fasen:

1. Van ambitie voor zon- en windenergie op land naar verankerde zoekgebieden en locaties in samenhang met netinfrastructuur.
2. Van zoekgebieden naar vergunde projecten aan te sluiten op netinfrastructuur.
3. Van vergunde projecten naar gerealiseerd projecten aangesloten op netinfrastructuur.

In het tweede kwartaal van 2022 wordt gestart met het proces naar de RES 2.0. De RES 2.0 wordt in juli 2023 opgeleverd conform de afspraken in het Klimaatakkoord. De RES 2.0 is een voortzetting en verdieping van de RES 1.0 en daarom wordt de huidige samenwerkingsstructuur voortgezet. Bij de vaststelling van de RES 2.0 in juli 2023 worden de resultaten van dit Uitvoeringsprogramma meegenomen.

Uitvoering Actieplan Schone Energie

Sinds vaststelling van het actieplan schone energie zijn verschillende projecten gestart. De collectieve inkoopactie voor kleine daken van particulieren en een herijking van het beleid in het beschermde stadsgezicht zijn uitgevoerd. Daarnaast worden VVE's gestimuleerd en begeleid om zonnestroominstallaties te plaatsen. Voor de grote daken zijn verschillende acties opgezet, zoals mogelijkheden voor dakconstructieonderzoek en energiescans. En voor de openbare ruimteprojecten faciliteert Haarlem de initiatiefnemers op Schoteroog. Wanneer de artikel 2 middelen beschikbaar zijn wordt een herijking van het plan gemaakt.

Lokaal eigendom

Voor de periode 2022-23 heeft Haarlem een projectsubsidie toegekend aan Coöperatie Kennemer Kracht (CKK) om namens de energievoöperaties van Haarlem op te treden en mee te werken aan invulling geven van lokaal eigendom zoals beoogd in de RES. In de RES is de juridische basis van lokaal eigendom verder uitgewerkt. Het lokaal eigendom is volgens deze juridische basis de helft van het vermogen dat de initiatiefnemer zelf inlegt met eigen vermogen. Bij het financieren van projecten wordt afhankelijk van het soort project tussen de 10 en 20% eigen vermogen ingelegd. In dat geval is het lokaal eigendom 5 of 10% van de installatie.

8. Participatie en inspraak

Participatie is een belangrijke pijler onder de nieuwe Omgevingswet. Overheden bepalen zelf hoe ze hun participatieaanpak vormgeven. Dit betekent dat op het moment dat de RES-projecten worden verankerd in het Omgevingsbeleid dat kaders voor het participatieproject worden vastgelegd. Hierbij vullen we zelf de kaders voor participatie en communicatie in. In de omgevingsvisie van Haarlem zijn de kaders voor (grootschalige) energieopwekking opgenomen.

Als het gaat om de regionale communicatie van de RES-projecten is vanaf het begin de website energieregionhz.nl gelanceerd. Over het volledige proces en de uitvoering van de Regionale Energiestrategie wordt op deze website gecommuniceerd. Als het gaat om de communicatie rondom

de uitvoering van de projecten in Haarlem worden de lokale communicatiekanalen ingezet. Dit is de gemeentelijke website, lokale kranten, en sociale media en waar nodig een persoonlijk bericht.

9. Bijlagen

- Bijlage 1: Uitvoeringsprogramma RES Noord-Holland Zuid
- Bijlage 2: Informatieblad 12 raden RES NHZ